

Foto van Chris de Bode van een Zuid-Afrikaanse weesmeisje.

Professionele fotografen volgen vooral hun hart

Lise Lotte ten Voorde sprak met vijftien professionele fotografen over hun keuzes en hun drijfveren. Die gesprekken zijn nu verschenen in een bundel.

JAN PIETER EKKER

G uus Dubbelman, freelancefotograaf bij de *Volkskrant*, deed kort geleden zijn beklag over het nieuwe compacte formaat van die krant. Foto's komen er niet in tot hun recht, stelde Dubbelman: 'Fotojournalistiek begint minimaal bij vier kolom in een achtkoloms broadsheet'.

Iets langer geleden riepen persfotografen hel en verdoemenis over een experiment van regionaal dagblad *De Gelderlander* om verslaggevers van de stadsredactie uit te rusten met een digitale camera. Sindsdien is het stil rond het onderwerp, terwijl 'Nokiafotografie' toch langzaam maar zeker ingeburgerd raakt.

Fotojournalistiek en beroepsfotografen staan onder druk. Terwijl de betekenis van het beeld alleen maar toeneemt, gaan bezuinigingen van krantenuitgevers vaak ten koste van de persfotografie. Multimediale ontwikkelingen en de opkomst van de amateur-persfotografie tasten de positie van de beroepsfotograaf verder aan.

Dat is niet alleen 'opmerkelijk', stelt bijzonder hoogleraar fotografie Frits Gierstberg in het voorwoord van *Door de lens van professionele fotografen*, 'als we bedenken dat de makers van het beeld achter het beeld in de problemen komen, is

dat zonder meer verontrustend te noemen. Want waar blijft de voor onze democratie zo broodnodige onderzoeksjournalistiek als de makers hun verhalen niet meer kwijt kunnen?'

In de bundel *Door de lens van professionele fotografen* laat Lise Lotte ten Voorde vijftien documentairefotografen aan het woord over hun afwegingen en hun persoonlijke drijfveren. Op één vlak zijn hun tips opvallend eensluidend: het onderwerp. 'Begin te fotograferen wat je mooi, interessant of spannend vindt. Hou het dicht bij jezelf,' adviseert Chris de Bode. 'Blijf jezelf,' stelt Filip Claus. 'Gewoon eerlijk je zin doen,' aldus Paul Van den Abeele. En ook volgens Jimmy Kets moet je gewoon doen waar je zin in hebt: 'Volg je hart.'

Prettig geschreven interviews vol smeùge anekdotes

Over andere zaken zijn de dames en heren – afkomstig uit Nederland en België; jong en oud; man en vrouw; geschoold en ongeschoold: ervaren en aanstormend, wereldvermaard en minder bekend – veel minder eensgezind.

Zo adviseert Wouter Van Vaerenberg veel foto's en fotoboeken te bekijken ('In de fotogeschiedenis duiden: super tijdverdrijf!'). Paul Van den Abeele stelt juist dat je niet naar fotoboeken moet kijken, 'maar naar de werkelijkheid, de mensen, de natuur'.

'Fotografeer heel veel en geef niet te snel op!' is de tip van Martijn van de Griendt. 'Doorgaan. Blijf fotogra-

feren,' adviseert Carl de Keyzer. 'Er zijn natuurlijk heel veel elementen die je van het fotograferen kunnen afhouden of die je kunnen frustreren. Maar je moet er gewoon voor gaan.' 'Nooit opgeven, en altijd verder gaan,' meent Lieve Blancquart. Ad van Denderen is een andere mening toegedaan: 'Werk vier jaar hard, zet zo veel mogelijk opzij en als het na vier jaar nog niets is, STOP en ga wat anders doen.'

Naast de prettig geschreven interviews vol smeùge anekdotes, open deuren, ontboezemingen en andersoortige tips ('Je moet één worden met je camera; jij en je camera moeten een entiteit worden', of 'Neem altijd reservebatterijen mee') bevat *Door de lens van professionele fotografen* handige kaders met persoonlijke gegevens van de fotografen, fraaie portfolio's en informatie over de inhoud van hun cameratassen. Dure camera's mogen volgens Reyer Boxem dan nog geen goede foto's maken, de meeste genoemde toestellen – van Leica's en Hasselblads, Canons en Nikons tot Minolta's en Mamiya's – vergen een aardige investering.

Wie, zoals Joost van den Broek, vindt dat er geen mooier vak is dan dat van de fotograaf, moet het er maar voor over hebben.

En een paar tientjes voor *Door de lens van professionele fotografen*, om inzicht te verkrijgen in de manier waarop goede fotojournalistiek tot stand komt. Niet alleen warm aanbevolen voor amateurfotografen en semiprofessionals, maar ook voor hoofdredacteurs van kranten- en tijdschriften.

Lise Lotte ten Voorde: *Door de lens van professionele fotografen*. Easy Computing Publishing, € 29,95.